

Dziennik ustaw Państwa

dla

królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

Zeszyt XVII. — Wydany i rozesłany dnia 16 kwietnia 1870.

48.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 28 marca 1870,

względem przyłączenia gminy Damüls do okręgu sądu powiatowego Bezau (Bregenzerwald) w Vorarlbergu.

Na podstawie §. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 59 wyłącza się gminę Demüls z okręgu sądu powiatowego i śledczego Bludenz i przyłącza do okręgu sądu powiatowego Bezau (Bregenzerwald), a względnie do okręgu sądu śledczego Bregencyi.

Rozporządzenie to ma wejść w moc obowiązującą z dniem 1 czerwca 1870.

Herbst r. w.**49.**

Rozporządzenie ministerstwa handlu w porozumieniu z ministerstwami skarbu i spraw wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1870,

względem wydania regulaminu portowego dla c. k. portu jeziora Bodeńskiego w Bregencyi.

W wykonaniu postanowienia §. 9 protokołu końcowego z dnia 22 września 1867 do międzynarodowego regulaminu żeglarskiego i portowego dla jeziora Bodeńskiego (Dz. u. p. 1868, Nr. 19) rozporządza się:

§. 1. Zawijanie okrętów do c. k. austriackiego portu jeziora Bodeńskiego w Bregencyi dozwolone jest codziennie a nawet podczas nocy.

Czynność celna z ładunkiem odbywa się jednak tylko w czasie od wschodu do zachodu słońca, zatem wyładowanie lub naładowanie towarów zawsze tylko w tym czasie przedsiębrane być może.

Od tego ostatniego postanowienia wyjęte są: towary nadechodzące statkami parowymi, których wyładowanie i naładowanie ze względu na porządek jazdy statków parowych, przepisany planem ruchu, może odbywać się także po za obrębem godzin manipulacyjnych

urzędu celnego, tudzież towary przesyłane pocztą i rzeczy które podróżni wiozą z sobą dla własnego użytku.

§. 2. Okręty mogą spokojnie stać zwyczajnie tylko w miejscach wyznaczonych do lądowania i ładowania.

O ile ze względów bezpieczeństwa publicznego lub z powodu większego natłoku statków będzie to potrzebnem, dozorca portowy wyznaczy stanowisko każdemu okrętowi do portu zawijającemu, i bez jego pozwolenia nie wolno wyznaczonego miejsca wylądowania zamienić za inne.

Miejsca wylądowania przeznaczone dla statków parowych mają być ile możności wolne od innych okrętów.

Pośród wszelkich okoliczności należy mieć na pieczy aby statki przybijające do lądu ile możności jak najmniej przeszkadzały żegludze.

Szczegółowe przepisy względem przewozu niektórych artykułów towarowych zawarte w Art. 14 międzynarodowego regulaminu żeglarskiego i portowego dla jeziora Bodeńskiego, winny być ściśle zachowywane.

§. 3. Gdy zawijające okręty przybiją do lądu, dowódcy ich są obowiązani zgłosić się natychmiast do głównego urzędu celnego, i stosownie do przepisów celnych deklarować, czy i jakim ładunkiem okręt jest napełniony.

Dozwolone dotychczas dowódcom okrętów parowych szczególne uwzględnienie co do deklarowania towarów wylądować się mających, pozostaje nadal w mocy obowiązującej.

§. 4. Po skutecznym zgłoszeniu się dowódca okrętu otrzyma od głównego urzędu celnego cedułę z numerem odpowiednim numerowi bieżącego rejestru; numer ten wskazuje kolej w jakiej odbywać się będzie wylądowanie tych okrętów, które od głównego urzędu celnego otrzymały do tego pozwolenie.

Przy nagłych stosunkach naczelnik głównego urzędu celnego po udzieleniu pozwolenia w urzędzie celnym może przychylić się do zrobienia wyjątku od tej kolei.

§. 5. Przy ogłaszanej publicznie kolei przewozu, statkom parowym ma być dane pierwszeństwo przed innymi okrętami a między kilku statkami parowymi rozstrzyga czas odpłynięcia przepisany planem ruchu.

Okręty na linwach ciągnięone mają być co do kolei wylądowania tak samo traktowane jak okręty żaglowe i okręty wiosłami poruszane.

§. 6. Dowódcy okrętowi winni mieć pieczę, aby ich okręty w porcie stojące były starannie przymocowane do pali lub pierścieni do tego wyznaczonych.

§. 7. Miejsce ograniczone drogą pomiędzy miejską wagą mostową, gospodą pod dworem austriackim i starą szopą solną aż do latarni wieżowych po obu stronach portu, może być używane tylko do złożenia przedmiotów, które albo przyszły na okrętach, albo mają być wysłane okrętem.

Lecz złożenie i tych także przedmiotów w przestrzeni portowej dozwolone jest tylko w miejscach, które dozorca portowy do tego wyznaczy i w taki sposób, jaki on sam wskaże.

Składanie innych przedmiotów w obrębie tego miejsca jest zabronione.

§. 8. Okręty winny przybijać do lądu zwyczajnie wewnątrz portu, wjazd zaś powinien być wolnym.

Statkom parowym nie zatrzymującym się dłużej nad jedną godzinę najwięcej, dozwala się wyjątkowo przy spokojnym stanie wody zawijać do portu wzdłuż murów wjazdowych przy zachodniej wieży latarniowej, wylądować i naładować.

Towary jednak mające się tam wylądować lub naładować, nie mogą leżeć tam dłużej nad 24 godzin.

Jeżeli stan wody dojdzie do takiej wysokości, że wewnątrz portu wylądować nie można, natenczas dozorca portowy wyznaczy w którym miejscu zewnętrznego muru portowego można przybić do lądu.

W innych miejscach, oprócz tych, które władza portowa w ogólności wyznaczy do wyładowania, dowódca okrętowy wtedy tylko może bez osobnego pozwolenia naładować lub wyładować, gdy wypadki elementarne lub nieszczęśliwe wydarzenia nie pozwalają mu odbywać dalszej podróży, albo czynią takową możebną tylko z wielkiem niebezpieczeństwem dla okrętu lub ładunku.

We wszystkich jednak tych wypadkach obowiązany jest przesłać jak najspieszniej zawiadomienie naczelnikowi głównego urzędu celnego (dyrektorowi urzędu) działającemu jako komisarz portowy, a dopóki mu polecenia co do postępowania udzielone nie będą, wstrzymać się od wszelkich nie naglących czynności dla zabezpieczenia okrętu i ładunku.

§. 9. Przestrzeń od żelaznej poręczy na brzegu wyłożonym płytami kamiennymi aż do krzywizny północno zachodniego muru portowego, w szerokości aż do znajdującej się obok drogi wozowej, dopóki nie będzie użyta na potrzeby portu, zostawia się publiczności.

§. 10. Materyały, jak: drzewo, kamienie itd., chociażby przybyły na okrętach i miały być okrętami wywiezione, nie mogą być nigdy składane w przestrzeni portowej dla dalszego obrobienia, względnie dla niepewnej sprzedaży.

Wprowadzanie traw do portu jest niedozwolone.

§. 11. Każdy dowódca okrętowy ma prawo załatwiać naładowanie i wyładowanie swoimi własnymi ludźmi.

W przeciwnym razie ma używać parobków postanowionych z urzędu, którzy za to mają prawo do zapłaty według taryfy urzędownie ustanowionej.

§. 12. Podczas ciemnych poranków, wieczorów i nocy wjazd do portu będzie oświetlony dwoma latarniami wieżowymi, i latarnie portowe będą w razie potrzeby zapalone, przy mglistem powietrzu będzie się także uderzać w dzwon w krótkich odstępach czasu.

§. 13. Wszelkie uszkodzenie budowli portowych i brzegów, wystawionych znaków, pali do przymocowania i pierścieni, latarni wieżowych, poręczy, schodów, dróg, drzew, ławek i innych przedmiotów należących do zakładu portowego jest zabronione i pociąga za sobą oprócz każdorazowego ukarania także obowiązek wynagrodzenia szkody.

W kotłnię portową nie wolno wrzucać ani pływających, ani spadających na dno przedmiotów.

Jeżeli przy wyładowaniu lub naładowaniu, albo jakimkolwiek przypadkiem wpadną do wody jakie przedmioty, mogące utrudniać żeglugę, winny ma niezwłocznie pod odpowiedzialnością dowódcy okrętu usunąć te przedmioty z portowego łożyska. Jeżeli to nie stanie się przynajmniej w czasie przez dozorcę portowego wyznaczony mającym, usunięcie ma nastąpić na koszt winnego, oprócz kary, według przepisów na niego spadającej.

§. 14. Niedopełnienie przepisów podanych w niniejszym regulaminie portowym, i przestępstwo wyrzeczonych w nim zakazów karane będzie oprócz całkowitego odszkodowania, które winny ma skutecznie, karą pieniężną, wymierzyć się mającą według większej lub mniejszej rozmyślności, szkodliwości i niebezpieczności występku, albo, gdyby ta ściągnąć się nie dała, lub gdyby się w obec zachodzących okoliczności miała okazać nie odpowiednią, stosunkowym aresztem.

§. 15. Kary pieniężne mają być wymierzane z uwzględnieniem wielkości, rozmyślności i niebezpieczności przestępstwa, tudzież według wielkości statku w kwocie 1 do 20 złr.; przy statkach parowych w kwocie 10 do 100 złr. wal. austr.

Jeżeli zamiast kary pieniężnej ma być wymierzona kara aresztu, takowa ma wynosić jeden dzień aresztu za każde 5 złr.; najmniejsza kara aresztu ma wynosić jeden dzień.

W razie powtórnego schwytania na tym samym występkę, kara za pierwszym razem wymierzona, ma być podwojona, w granicach maximum 20, względnie 100 złr.

Dalsze wypadki przestępstw będą surowiej karane w granicach wspomnianego wyżej maximum.

§. 16. Kary pieniężne ściągane na zasadzie tego rozporządzenia mają wpływać do funduszu ubogich miejscowych Bregencyi.

§. 17. Żaden dowódcą okrętu nie ma doznawać przeszkody w odbywaniu dalszej podróży w skutek wytoczonego przeciw niemu lub jego załodze śledztwa, jeżeli idzie tylko o przestępstwo policyjnie karygodne.

§. 18. Żeglarz zostaje uwolniony od winy i kary, jeżeli udowodni że nadzwyczajne wypadki elementarne lub inne nieprzewidziane i niedozwalczania wydarzenie uczyniło niemożebnem dopełnienie obowiązku nałożonego regulaminem portowym.

§. 19. Śledztwo w zachodzących wypadkach przestępstw ma być prowadzone ile możności jak najkrócej i sumarycznie według ustaw krajowych.

Przy postępowaniu tem wymaganie stempli i tax nie ma miejsca.

Interesowani nie mają ponosić żadnych innych kosztów prócz tych, które będą spowodowane przez świadków lub znawców i ich wezwanie, przez doręczenie, porto itp. i które będą ściągnięte według ustaw krajowych.

§. 20. Przestrzeganie regulaminu portowego, o ile takowy odnosi się do ruchu wewnątrz portu, i nadzór nad ruchem towarowym w tymże, ma wykonywać główny urząd celny. Karanie przestępstw przeciwko regulaminowi portowemu, wydarzających się w tych stosunkach w przestrzeni portowej należy do naczelnika głównego urzędu celnego.

Co do prawa urzędników dochodów niestałych i oficyalistów zakładów strażeńskich we względzie nadzorowania statków zawijających do portu, obowiązują postanowienia §. 43 ustawy o cłach i monopoliach z dnia 11 lipca 1835.

Naczelnik głównego urzędu celnego wyrokuje także w sporach o zapłatę należności niszczać się mających za użytkowanie zakładów portowych, o przyjmowanie i zapłatę rotmanów, o nagrodę za ratowanie towarów i inne wynagrodzenia za niesioną pomoc, w sporach o uszkodzenie budowli portowych i w wybrykach popełnionych przez osoby należące do osady statków przeciwko organom nadzorem, zajętych wykonaniem swego urzędu, o ile wybryki takie nie należą do kompetencji powszechnej władzy karnej.

Odwwołanie się przeciwko wyrokowi karzącym naczelnika głównego urzędu celnego, działającego jako komisarz portowy, wnosić należy do c. k. starostwa powiatowego w Bregencyi, o ile te wyroki karzące mają za przedmiot przestępstwo regulaminu portowego a nie przestępstwo defraudacyjne.

Czy starostwo powiatowe zatwierdzi, czy złagodzi wyrok komisarza portowego, dalsze odwołanie się jest niedopuszczalne.

Plener r. w.

50.

Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 6 kwietnia 1870,

względem kursów dalszego kształcenia dla nauczycieli szkół ludowych.

W wykonaniu §. 47 ustawy z dnia 14 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 62) rozporządzam co następuje:

§. 1. Kursa dalszego kształcenia odbywać się będą corocznie w miesiącach wakacji. Trwają one 4 do 8 tygodni.

§. 2. Nauka obejmuje te przedmioty naukowe, które są wykładane w zakładach do kształcenia nauczycieli; w pierwszych jednak latach przedmioty realne do szkoły ludowej należące mają być głównie uwzględniane.

§. 3. Corocznie z końcem pierwszego półrocza inspektorowie szkół powiatowych mają udzielić krajowej władzy szkolnej spis tych nauczycieli szkół ludowych, których udział w kursie dalszego kształcenia jest pożądanym.

§. 4. Krajowa władza szkolna mając wzgląd na sumę na ten cel w budżecie preliminowaną oznacza liczbę nauczycieli, zobowiązać się mających do wzięcia udziału i wyznacza, zarazem zakłady kształcenia nauczycieli, w których kursa dalszego kształcenia w odnośnym roku odbywać się mają.

Pzy wyborze nauczycieli powołać się mających, krajowa władza szkolna na to wzgląd mieć powinna, aby ile możności tylko ci nauczyciele jednocześnie powoływani bywali, którzy mogą pobierać naukę w tych samych przedmiotach.

§. 5. Liczba nauczycieli powołać się mających nie powinna zwyczajnie przewyższać dwudziestu w każdej grupie przedmiotów naukowych.

§. 6. Krajowa władza szkolna, po zasięgnięciu opinii ciała nauczycielskiego w zakładzie do kształcenia nauczycieli, ustanawia corocznie wążek nauki i specjalną organizacją poszczególnych kursów.

§. 7. Nauczyciele których krajowa władza szkolna wyznaczy do udzielania nauki w kursie dalszego kształcenia, otrzymają od krajowej władzy szkolnej remunerację z funduszów oddanych jej do rozporządzenia w tym celu.

§. 8. Nauczyciele obowiązani do brania udziału w kursach dalszego kształcenia, otrzymają oprócz zwrotu kosztów podróży, kwotę ryczałtową za koszta wyżywienia.

§. 9. Oprócz tych, których krajowa władza szkolna zobowiąże do brania udziału, każdemu nauczycielowi wolno uczestniczyć jako słuchacz na kursach dalszego kształcenia, o ile to jest dopuszczalnem bez szkody w nauce dalszego kształcenia dla tych, którzy do udziału w niej są obowiązani.

§. 10. Z końcem kursu dalszego kształcenia uczestnicy którzy regularnie brali w nim udział, otrzymają w tym względzie poświadczenie.

§. 11. Oprócz kursów dalszego kształcenia w miesiącach wakacyi odbywać się mających, krajowa władza szkolna może urządzić w ciągu roku szkolnego osobne kursa, mianowicie w miastach, gdzie przebywa większa liczba nauczycieli, w tych jednak mogą brać udział tylko nauczyciele miasta, nie odrywając się od właściwego powołania.

Stremayr r. w.

51.

Ustawa z dnia 9 kwietnia 1870,

o małżeństwie osób nie należących do żadnego prawnie uznanego kościoła lub społeczności religijnej i o prowadzeniu metryk urodzenia, zaślubin i zejścia dla tychże.

Za zgodą obu Izb Rady państwa uznają za stosowne rozporządzić eo następuje:

§. 1. Czynności urzędowe, które ustawy we względzie małżeństw i prowadzenia metryk małżeńskich przydzielają duszpasterzom, jeżeli odnoszą się do osoby, która nie należy do żadnego prawnie uznanego kościoła lub społeczności religijnej, mają być przedsiębrane przez starostwo powiatowe, a w gminach posiadających własne statuta, przez władzę gminną mającą sobie poruczonem urzędowanie w sprawach politycznych.

Siedziba odnośnych osób rozstrzega o przynależności starostwa powiatowego (władzy gminnej).

Co do zapowiedzi, zawierania małżeństw i przeszkód temu stawianych, dalej eo do zaciągania w metrykę małżeńską, wystawiania świadectw urzędowych na mocy tej metryki

i usiłowań pojednania przed rozdziałem małżonków, stósować się należy do ducha artykułu II ustawy z dnia 25 maja 1868, Dz. u. p. Nr. 47 i ustawy z dnia 31 grudnia 1868, Dz. u. p. z roku 1869, Nr. 4.

§. 2. Co do rozwiązalności małżeństw osoby wymienione w §. 1 mają być uważane na równi z wyznawcami niekatolickich religii chrześcijańskich.

§. 3. Metryki urodzenia i zejścia co do osób wspomnianych w §. 1 prowadzi to starostwo powiatowe (władza gminna), w którego okręgu zaszedł wypadek urodzenia lub zejścia.

Władza ta nawet wtedy, gdy jej kompetencya zdaje się być wątpliwą, ma przedsięwziąć tymczasowe zaciągnięcie do rejestru, zarazem jednak winna zarządzić dalsze traktowanie.

Świadectwa urzędowe które władze polityczne wystawiają na podstawie tych rejestrów mają moc dowodu jak dokumenta publiczne.

§. 4. O wszelkim wypadku urodzenia lub zejścia, zapisać się mającym w metrykach (§. 3.) prowadzonych przez władzę polityczną, oznajmić ma władzy zwyczajnie osobiście ten, kto jest do doniesienia obowiązany, w przeciągu najbliższych dni ośmiu, a w wypadkach urodzenia wymienić oraz imię dziecka nadane lub nadać się mające.

Przy oznajmieniu wypadków śmierci należy przedłożyć świadectwo oględzin pośmiertnych.

§. 5. Obowiązany do oznajmienia o urodzeniu jest najprzód ślubny ojciec nowonarodzonego. Jeżeli ojciec jest nieobecny, lub nie może zrobić doniesienia, lub jeżeli idzie o dziecko nieślubne, natenczas doniesienie ma zrobić akuszer lub akuszerka a w braku tychże ten, w czyjem mieszkaniu dziecko się urodziło. Jeżeli nie zachodzi żaden z tych wypadków, natenczas matka jest obowiązana spowodować doniesienie.

Doniesienie o zejściu robi to z małżonków które zostaje przy życiu, w braku tegoż najbliższy krewny, a gdy ten jest nieobecny, osoba w której mieszkaniu lub domu nastąpił wypadek śmierci.

O wypadkach urodzenia lub zejścia, które nastąpiły w zakładach położniczych, domach podrzutków, szpitalach, zakładach karnych, domach pracy przymusowej i innych zakładach publicznych, winien zrobić doniesienie przełożony zakładu.

§. 6. Zaniedbanie doniesienia, jakoteż przekroczenie wyznaczonego terminu, karane będzie na winnym (§. 5) grzywną do 50 złr. a w razie niemożności zapłacenia aresztem do pięciu dni.

Starostwo powiatowe i przełożeni gminy winni czuwać aby doniesienia były robione w swoim czasie i w razie wydarzającego się zaniedbania zarządzić z urzędu co potrzeba.

§. 7. Wykonanie tej ustawy porucza się ministrom sprawiedliwości, wyznań i spraw wewnętrznych, którzy wydadzą potrzebne rozporządzenia wykonawcze a w szczególności przepisy względem wewnętrznego urządzenia i prowadzenia metryk.

Wiedeń, dnia 9 kwietnia 1870.

Franciszek Józef r. w.

Hasner r. w. Giskra r. w. Herbst r. w. Stremayr r. w.